

در ستایش غیرت

یکی از بهترین فیلم‌های امسال تا حالا لاتاری بوده است. تازه‌ترین کار مهدویان. فیلمی که درباره غیرت و ناموس و وطن است.

یکی از بهترین فیلم‌های امسال تا حالا لاتاری بوده است. تازه‌ترین کار مهدویان. فیلمی که درباره غیرت و ناموس و وطن است. فیلمی که درد دارد. دغدغه دارد. فیلمی که هم داستان دارد و هم قهرمان. آن هم در دوره‌ای که فیلم‌ها یا قصه ندارند و یا کپی دسته‌زنی‌ها؛ چندم فیلم‌های جزئی‌پرداز سینمای اروپا شده‌اند. مهدویان، حاتمی‌کیاکی این دوره جشنواره است. فیلمش یا موافق دوآتشه دارد و یا مخالف. مخالف‌هایی که البته نه به قصه کار دارند و نه اصلاً سینما. مخالفانی که دغدغه عمده آنها فقط سیاست یا به تعبیری سیاسی‌سازی است.

مهدویان این بار با لاتاری از قفسی که خودش برای خودش ساخته بود بیرون آمد و نشان داد که از قضا هم سینمای حرفه‌ای را بهتر از خیلی‌ها می‌شناسد. هم قصه را و هم درام را. شاید دلیل این‌ها که بعضی‌ها با دیدن فیلم مهدویان در ابتدا کمی جا می‌خورند هم همین است. این‌ها خیال می‌کنند باز با موضوعی طرفند که مهدویان خودش آن را ساخته و پرداخته کرده است. با مستند نمایی و اکاوی برگی از تاریخ و شبیه کردن نعل به نعل امروز به دیروز. اما خیلی زود با مهدویان جدید رابطه برقرار می‌کنند و جذب فیلمش می‌شوند و با او رهسپار مسیری می‌شوند که حالا خیلی‌ها حتی می‌ترسند اسمش را ببرند؛ غیرت. اسمی که به زبان آوردنش ممکن است محکوم کند به تجر و به روز نبودن. اما مهدویان بی‌پروا به دل این خط می‌زند و برای نشان دادن غیرت ایرانی، همه قهرمان‌هایش را جمع می‌کند و راهی یکی از شیخ‌نشین‌ها می‌کند تا نشان دهند عزت ملی و غیرت ایرانی منافاتی با هم ندارند و اگر غیرتی نباشد اساساً عزتی در کار نیست.

در لاتاری هادی حجازی‌فر گل کاشته است و حاج کاظم دیگری با مشخصاتی دیگر خلق می‌کند. شخصیت او اگرچه از آنهاست که کم پیدا می‌شود اما حجازی‌طوری آن را باورپذیر کرده که خیلی زود ما به ازای آن را در ذهنمان و میان اطرافیانمان یا حتی میان آنها که آرزویشان را داشته‌ایم پیدا می‌کنیم.

ساعد سهیلی هم این بار بعد از ایفای نقش‌های متفاوت در فیلم‌های مختلف از گشت ارشاد و کلاشینکف تا چند متر مکعب عشق و ... نشان می‌دهد که حسابی پخته و آبدیده شده است. ساعد بی نقص بازی می‌کند و چنان با چنگ و دندان از شخصیتش در فیلمنامه دفاع می‌کند که ناگزیر می‌شوی حق را به او بدهی و همسفرش شوی در این مسیر صعب.

بقیه هم بازی‌هایشان اگرچه به درخشانی این دو نیست اما کم نقص و منطقی بازی کرده‌اند. از حمید فرخ‌زاد و نادر سلیمانی بگیر تا زیبا کرمعلی.

دست آخر این‌ها که وقتی فیلم‌های جدی و طنز (مثل یکی از فیلم‌های جناب داور امسال) به زور این را توی سر مردم می‌کنند که دوره غیرت گذشته و این حرفها مال متجرحهاست و نه انسان‌ها متمدن، مهدویان فریاد غیرتمند بودن سر می‌دهد.

لاتاری یعنی ترکیب قیصر و حاج کاظم و مهدویان نیمروز، لاتاری امسال خیلی از جایزه‌ها را درو می‌کند اگر داوران طبقه حساس اجازه دهند. می‌گویند داورهای این دوره احتمالاً یک بلک لیست دارند و از همین حالا معلوم است که به سه چهار فیلم جایزه نخواهند داد یا دست بالا یک جایزه فرعی برایش کنار می‌گذارند. اسم اول بلک لیستشان هم ممکن است لاتاری باشد.

بی‌غیرتی می‌شود روشنفکری!

روح‌ها... سهرابی، کارگردان سینما و تلویزیون با تاکید بر این‌ها که در جامعه فعلی مقوله غیرت کمرنگ شده در گفت‌وگو با جام‌زنجی: شخصاً معتقدم در دهه اخیر به دلیل عادی سازی مسائل ضدارزشی که

خودشان می‌روند آن طرف مرز و هیچ صدایی از کسی بلند نمی‌شود و حتی می‌گویند صدایش را درنیار!

مردم به منفعت و طلبی رسیدند

دکتر مصطفی اقلیما، رئیس انجمن علمی مددکاران اجتماعی ایران غیرت را حسی مشترک بین تمام انسان‌ها دانست و به جام و آبید، نه منافع جامعه و کشور. در کشور ما سال‌هاست که مقوله غیرت کمرنگ شده، چون مردم به منفعت طلبی رسیدند. ما در جامعه نمی‌توانیم غیرت را مختص به مردم بدانیم. زیرا غیرت بین تمام انسان‌ها مشترک است و دقیقا همان غیرتی که در وجود مرد به رسمیت شناخته شده اگر در وجود زن هم از سوی جامعه به رسمیت شناخته شود قطعا شاهد خیلی از مشکلات نخواهیم بود.

رشد فردگرایی در جامعه

محمدعلی حسن‌نژاد، جامعه‌شناس با تاکید بر رشد فردگرایی در گفت‌وگو با جام و آبید تصریح کرد: به نظر می‌رسد فردگرایی در جامعه نسبت به گذشته افزایش یافته. فردگرایی دو معنای مثبت و منفی دارد. مثبت از این جهت که فرد برای خودش و فکرش ارزش و اعتبار قائل است و معنای منفی از این جهت که فرد خودش را نسبت به هرکسی یا هر چیزی در اولویت می‌داند. از نظر من فردگرایی از هر دو جهت در جامعه رشد کرده و همین امر باعث می‌شود انسان به غیر از خودش و بعضا اطرافیان کسی دیگر را نبیند. در این حالت انسان نسبت به جامعه بی‌اش و بی‌تفاوت می‌شود که قطعا در درازمدت تبعات منفی زیادی به همراه دارد.